

УДК 82-3+655.5

ЯКІСТЬ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ: МІЖ ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНИМ АНАЛІЗОМ І РЕДАКТОРСЬКОЮ ОЦІНКОЮ

I. I. Капраль

Українська академія друкарства,
вул. Під Голоском, 19, Львів, 79020, Україна

Досліджено принципи аналізу літературного твору та взаємозв'язок літературно-критичного та редакторського аналізу. На основі історичних публікацій 20–30-х рр. ХХ ст. визначено культурно-просвітницьку місію редактора, критика, видавця. Водночас зроблено спробу провести паралель між сучасними західними посібниками із творчого письма й українським досвідом першої третини ХХ ст. Проаналізовано принципи редакторської праці з художніми текстами.

Ключові слова: автор, художній твір, критерії оцінки, літературно-критичний аналіз, видання, редактор, автор.

Постановка проблеми. Філософів, риторів і літературних критиків у різні періоди розвитку літератури цікавило чим є твір. Відтак виникають різні підходи та критерії до його оцінки, які з'ясовують також і суть читацького сприйняття і розуміння. Художній твір як кінцева ланка діалогу між автором і читачем, де редактор виконує роль своєрідного посередника, тому мотивація до аналізу текстів є першорядною у цьому сенсі. Зважаючи також і на те, що літературно-критичний чинник спрацьовує переважно вже після публікації. Принципи аналізу, розроблені переважно, для літературно-критичного тлумачення текстів, однак вони успішно функціонують у сфері соціальних комунікацій, і зокрема у процесі видавничої підготовки творів художньої літератури.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичні проблеми літературознавства, інтерпретації, читання та розуміння художнього твору активно розглядаються у дискусіях сучасних вітчизняних дослідників: Т. Пастуха, В. Панченка, М. Зубрицької, Т. Гундорової, В. Агеєвої, В. Даниленка та інші, перелік імен не претендує на вичерпність. Із іншого боку відомі науковці, фахівці в галузі видавничої справи та редактування Н. Зелінська, Н. Черниш, В. Теремко, Н. Крайнікова та інші, досліджуючи функціонування видавничої галузі в період глобалізації та інформаційного суспільства, особливо наголошують на важливості культури видання, ролі редактора, видавця у її підвищенні.

Мета статті — осмислення спільногого у принципах редакторського та літературно-критичного аналізу твору. Намагатимемося з'ясувати принципи та критерії оцінки художніх творів із позиції автора, редактора, видавця та критика. Важливим є комплексний підхід: якість тексту і його видавничча інтерпретація. Художня література як мистецтво слова потребує особливого підхо-

ду з боку редактора у процесі видавничої підготовки, а якісне видавниче втілення (форма та зміст книги) — важлива складова культури загалом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фахівець із історії та теорії комунікації Джон Дарем Пітерс наводить випадок із життя відомого американського психолога і філософа XIX ст., лікаря за освітою Вільяма Джеймса. Він у студентські роки на популярній лекції з фізіології асистував лектору, будучи відповідальним за серце черепахи. Серце мало пульсувати, коли збуджувалися певні нерви, це проектувалося на спеціальний екран перед аудиторією. За якийсь час Джеймс зауважив, що серце ніяк не відповідає на збудження, і, допомагаючи студентам правильно зрозуміти фізіологію серця, вказівним пальцем відтворював потрібні рухи, що на екрані виглядало як реакція у «надзвичайній ситуації» [1, с. 227]. Цей приклад певним чином може асоціюватися з роботою редактора, коли вдало спроектовані образи у свідомості читача роблять автора успішним.

Досліджуючи різні аспекти редакторської праці, фахівець у галузі книжкового маркетингу США А. Греко (Albert Greco), справедливо вважає, що будь-яке втручання у художній текст має бути мінімальним, «адже автор — джерело життя твору, а редактор лише ангел-охоронець» [2, с. 128]. Такої самої думки і російський учений А. Мільчин, який писав, що автор краще знає матеріал, розуміє всі змістові нюанси, тому вносячи виправлення не допускатиме нових неточностей [3], робота ж хорошого редактора завжди відрізняється тонкістю зауважень. Тому, наприклад, О. Кобилянська, надсилаючи свою повість «В неділю рано зілля копала» до часопису «Літературно-Науковий Вістник», у листі до М. Грушевського писала: «Прошу Вас однак дуже, високоповажаний добродію, щоб шанов[на] ред[акція] Літ[ературно-Наукового] Віст[ника] оповідане під жадним варунком не скорочувала і не перемінювала. Щодо поправок редакції, то розумію під тим виключно корегуваннє ортографічних похибок» [4].

Літературно-критичний і редакторський аналіз — це два способи вивчення художнього тексту: редактор і літературний критик розглядають різні сторони праці письменника, (редактор — авторський оригінал до публікації, літературознавець — книгу, що вийшла). Звичайно літературна критика розкриває твір як художнє явище, його особливості, переваги та недоліки, значення у розвитку літературного процесу виявляє найактуальніші твори, аналізує недоліки та позитиви роботи письменників, це допомагає редакторові визначити значущість, актуальність теми, новизну тексту. Критик оцінює художній твір як явище мистецтва, пише про його сутність, а редактор розглядає доцільність його публікації та шукає шляхи удосконалювання, допомагає авторові в подальшій роботі над твором.

Є.-Ю. Пеленський у статті «Слово про критику і про літературну освіту» так визначав роль літературної критики для літературного і видавничого процесу: «Критик це не учитель! Завдання критики оцінити готовий літературний твір зі становища літератури, літературних вимог (...). Критик повинен дати відповідь на те, що автор хотів у даному творі сказати і що сказав. Але коли критик бачить, що провідна ідея твору, чи творчий замисел розходиться з виконанням, з використаними і приміненими засобами, то його добром правом чи навіть обов'язком є сказати,

що в даному творі нема “одного, другого і третього”, чого вимагала власне така провідна ідея в такому творі.

З того розумний автор може також [підкреслення автора. — I. K.] багато научитися. Але лише розумний і лише “також”» [5, с. 3].

І звичайно для об’єктивного аналізу існують засоби (принципи, зразки, норми, канони), оцінки естетичної досконалості чи недосконалості, принадлежності художніх творів до сфери мистецтва. *Критерії оцінки твору* (грецьк. kriterion — мірило, засіб судження) — це сукупність художньо-естетичних і стилістичних якостей, глибина і значущість проблематики та історична правдивість ідейно-емоційної спрямованості. Вони мають універсальне значення, складають єдину систему оцінки літературно-художнього твору загалом і окремих його компонентів, визначають художність на всіх стадіях розвитку словесного мистецтва. Наприклад, для постмодернізму притаманний принцип гри, класичні морально-етичні цінності переводяться в ігрову площину. Мистецтво постмодерну за своєю природою є фрагментарним, дискретним, еклектичним. Звідси — така його ознака, як колаж. Багато творів, особливо в другій половині століття, свідомо створювалися таким чином, де химерна суміш елементів культури та посткультури утворювали конфігурацію супергіпертексту. Він активно проявляється в культурі, мистецтві та літературі ХХ ст. Роман «Полудень» М. Джойса, в якому 539 умовних сторінок і 591 «зв’язка», побудований за законами гіпертексту, його зручно читати за допомогою комп’ютера. Вибираючи різні зв’язки, можна «перемикати» сюжет: у минулі і в майбутнє, міняти місцями епізоди, заглиблюватися в передісторію, міняти поганий фінал на хороший і т.д. Яскравим прикладом гіпертекстовоості є роман-лексикон М. Павича «Хозарський словник». Постмодерністський колаж може здатися новою формою модерністського монтажу, однак суттєво відрізняється від нього.

Для редакторського аналізу потрібне поєднання суб’єктивного оцінного фактора та науково-обґрунтованого підходу. Листування І. Франка з М. Драгомановим [6] засвідчує, що у тих спільніх видавничих проектах, де І. Франко був редактором, поряд з фінансовими, цензурними, політичними, міжособистісними, правописними питаннями потреба якісних текстів була найактуальнішою. Тому він був змушеним працювати із текстами своїх молодих колег, навчаючи їх майстерності письма. У спогадах про І. Франка читаємо: «Франко патронував молодим талантам, збирав щосуботи в кімнатах “Вістника” авторів. Являвся між ними, пам’ятаю, Орест Авдикович, Карманський, Пачовський, Михайло Яцків, Денис Лукіянович, Крушельницький і інші. Ціллю була дружня критика, і ми читали свої вірші, поки вони з’являлися в друку» [7, с. 151]. Текст завдяки своїм властивостям (змістовності, образності, належності тому чи іншому стилю, жанру), репрезентуючи авторську творчість, є динамічною системою.

Суть редакторського аналізу полягає у співвіднесені загального задуму, теми, структури й обраного жанру твору та їхнього втілення у сюжеті, композиції, стилі, мові героїв. Редактор, будучи першим професійним читачем для автора, має знати як зробити твір функціональним і потрібним, найбільше уваги потребують ті

компонентам, які варто доопрацювати. А. Мільчин, посилаючись на експериментальні дослідження фахівців у галузі психології [3, с. 72], пропонував використовувати прийоми, які допоможуть краще вивчити, зрозуміти і проаналізувати текст:

1. План тексту (структурно-логічний його аналіз). Редактор, поділяючи текст за змістом на частини, кожна з яких має свою мікротему, виділяє у них най-істотніше — опорні значенневі пункти, виявляючи їхню співпідпорядкованість. Схеми, графіки полегшують розуміння, допомагають виділяти основне та другорядне, встановлювати взаємозв'язки між частинами.

2. Співвідносячи зміст тексту зі знаннями, які уже є у читача, можна краще проаналізувати і оцінити фактичний матеріал. Знаючи аудиторію, на яку розрахований твір, на які знання і досвід він «кладеться», можна проаналізувати, потребу в додаткових поясненнях.

3. Порівнюючи різні частини тексту за змістом, можна побачити і виправити фактичні та логічні помилки, суперечності, бездоказовість суджень, повтори і т.д. Часто автори скаржаться, що вони правили свої тексти після того, як готовути перекладне видання, із перекладачем прочитали і побачили подібні помилки. Це доводить важливу роль редакторської праці над художнім твором і відповідальність редактора перед автором і читачем.

4. Здогад (антиципація) — передбачення подальшого розгортання подій допомагає стежити за розвитком сюжету, сприятися композицію твору, осмислювати його логічну структуру. Погано, коли фабула художнього твору, дії героїв «проглядаються» від початку до кінця без зусиль, тоді читати нецікаво. Коли читач розуміє текст, він ніби вгадує напрямок його розвитку (інтуїція бажаного ефекту), передбачає думки автора, мимоволі виникають запитання до розвитку сюжету. «І такий твір ми читаємо з “запертим віддихом”, серце нам у грудях товчеться і ми від книжки не можемо відірватися» [8, с. 14]. Виклад має свою логіку, якщо вона порушується, то порушується процес передбачення. Іноді запитання залишенні без відповіді, стають відправними точками для продовження оповіді, в наступному творі про тих же героїв.

5. Уточнення образів полягає в тому, що добре написаний текст можна легко уявити. Наприклад, гарний, яскравий, візуальний, майже відчутний образ бурі в горах постає перед читачем:

«Небо затьмарилося грізно-чорною барвою, а відтак почалася вона, гірська буря.

Тяжкі краплі дощу стали падати.

Зразу поодинокі й такі тяжкі, що листки під їх вагою здрижали й зашелестіли; відтак — частіші, а врешті — скісними струями.

Блискавиці летіли в смереки, розколювали без милосердя найкращі пні, а грім пробував розсаджувати гори. З таким лоскотом і гуком потрясав ними, наче хотів їх присилувати виступити зовсім із свого непохитного супокою. Здавалось, що горами котились великанські кулі, викликувані від часу до часу золотисто-миготячими блискавицями...

Відтак утихло, і дощ падав без упину. Голосно хлипаючи падав він» [9, с. 43].

6. Порівнюючи зміст авторського оригіналу із його задумом, можна з'ясувати чи вдалося автору досягти мети, яку він перед собою ставив. У Еко писав, що: «будь-який текст — це лінівий механізм, який вимагає від читача постійної співпраці» [10, с. 4]. Добрий художній смак, висока загальна культура, широта кругозору допоможуть редакторові передбачати, як сприйматиме твір читач. Редакторське читання, на відміну від звичайного, є активним, вимагає освіченості, відповідних здібностей та навичок. А. Греко пише, що редактор має володіти почуттям гумору, здоровим глузdom, наполегливістю, бо «ніхто не має вроджених редакторських навичок, їх шліфують в процесі роботи», іноді без вихідних і високої платні, редактор — «той, хтоходить поверх води», універсальний геній [11, с. 127].

У 20–30-х рр. ХХ ст. концерн І. Тиктора «Українська Преса», пропагував освіту та національну самоповагу серед українців через книгу. Як приклади використовували твори «Української Бібліотеки», що від 1933 р. виходила при часописі «Наш Прапор». Загалом вийшло 80 томів історичної тематики, спогадів, зокрема з національно-визвольних змагань, мемуари, белетристика. Публікували твори і уже на той час відомих авторів як (Л. Мосенз, О. Кобилянська), так і письменників-початківців. Тоді опублікували перші збірки: Б. Коваль «Жорстоке щастя», С. Орадівський «Багряний хрест», Р. Савчак «На розпутті».

Опубліковані художні твори Ю. Косача («Сонце в Чигирині»), Г. Журби («Зорі світ заповідають»), М. Голубця («Гей видно село» та «Вчорашия легенда»), І. Керницького («Святоіванські огні») та інших авторів фахово аналізували на сторінках часопису. Зокрема, у 1935 р. з'являється рубрика «Як читати літературні твори?», у якій навчали читачів правильно, з найбільшою для себе користю читати художню літературу. Редактори, науковці, культурні діячі, критики (Я. Рудницький, Б. Романенчук, Є. Пеленський та інші) викладали передумови доброї оцінки твору: «спочатку прочитати твір повністю, щоб зрозуміти про що йде мова, побачити його очима своєї душі (...). Далі слід застановитися чому подобається цей твір, або не подобається (...). Потім розкладати твір на «куски» або як то по іншому кажеться, аналізувати» [12, с. 14].

Мовознавець Я. Рудницький навчав читачів аналізувати мову художніх творів, виписувати нові, незрозумілі слова, їхнє значення знаходити у тлумачному словнику. Занотовуючи цікаві звороти, вдалі фрази, авторські неологізми і потім їх використовувати у своєму мовленні, збагачуючи їй удоосконалюючи його. Видавець і редактор Б. Романенчук знайомив читачів із загальними відомостями з теорії літератури (форма та зміст, елементи композиції, система образів, мова художнього твору), щоб усі, хто любить читати, могли фахово оцінити улюбленій твір. Читачів намагалися залучити ще й до написання власних творів, краці з яких мали шанс бути опублікованими в «Українській Бібліотеці» при «Нашому Прапорі».

Досвід концерну І. Тиктора в Галичині у 20–30-х рр. минулого століття щодо оцінки та практики фахового прочитання творів важливий і, як виявилося, перспективний, бо і сьогодні подібні поради можемо прочитати від західних

фахівців, існує низка практичних посібників, довідників, порадників, як створити художній твір [13–16]. У 20x рр. подібні спроби, коли майстри слова навчали аналізувати і писати твори, започатковувались і на території Східної України. Наприклад, у книжці «Як будується оповідання: аналіз прозових зразків» М. Йогансен, звертаючись до молодих літераторів із практичними порадами, закликав: «коли ви, читаючи, ясно бачите всю машинерію і всі заходи автора, то це значить, що ви до нього доросли — ви йому рівні потенціяльно». Ці матеріали цінні тим, що вчать міркувати, пояснюють, як працює текст, показують, що належно оцінити чи написати художній твір можна і треба прочитати.

Л. Брукс (Larry Brooks) — журналіст, письменник, автор бестселерів із творчого письма, у вступі до своєї монографії «Майстерність роману» пише, що швидкий пошук книг у Google показує 128 000 000 наявних ресурсів на предмет того, як написати книгу [17, с. 12]. Досвідчені письменники, критики, літературні оглядачі вважають, що при створенні книги треба працювати з авторським оригіналом «на випередження».

Редактор Б. Хорн (Barbara Horn) у практичному посібнику «Copy-Edityng» дає такі настанови редакторам: «Перед тим як приступити до роботи, прочитайте частину тексту. Прослухайте його, щоб отримати відчуття ритму пропорцій і абзаців. Подивіться, як автор використовує іменники і займенники, сполучники. Коли ви відчуваєте, що вам не подобається слово, фраза або речення, запитайте себе, чому. Чи це лише питання вашого стилю у порівнянні з авторськими, чи це те, що не дуже добре працює для передачі повідомлення автора? Спробуйте визначити, в цілому, які аспекти написані добре, а що варто доопрацювати» [18, с. 18].

Ч. Гремліч, автор творів із наукової фантастики та фахівець у галузі психології, пише, що запорукою доброго авторства є звичка критичного читання. «Читаючи критично і вивчаючи помилки інших людей, ви можете почати бачити, що письменник повинен зробити, щоб ефективно комунікувати» [19, с. 11]. Читання допоможе виявити «темні», заплутані місця, де автор опустив важливі фрагменти інформації, вважаючи, що ми маємо це знати. Редактор із тридцятирічним досвідом роботи, автор книг із теорії та практики редактування Т. Маккормак (Thomas McCormack) вважає, що наша «читацька біографія» визначає наші вподобання, «ми є тим, що ми читаемо» [20, с. 157]. Оскільки суб'єктивний оцінний фактор відіграє не останню роль у роботі редактора, важливо розмежувати особисті вподобання та фахові підходи до аналізу твору.

Висновки. Завдяки методам логічного аналізу, науково обґрунтованим критеріями оцінки літературного твору, знанням із основ бібліографії, загального мовознавства, теорії літератури, можна з'ясувати недоліки та переваги авторського оригіналу та допомогти його доопрацювати. Досвідчений журналіст і педагог П. Лярок (Paul LaRocque) у путівнику з редактування порівнює книгодрукарство і редакторську творчість із ресторанним бізнесом. Редактори, як менеджери ресторану, мають знати смаки своїх клієнтів і догодити шеф-кухареві. «Якщо ви хочете, щоб ваш бізнес був успішним, маєте вимагати якісних продуктів (ідей) від постачальників, використовувати творчий потенціал шеф-кухаря (авторів)» [21, с. 9].

Проаналізований матеріал із досвіду часопису «Наш Прапор» дозволяє зробити припущення, що практика посібників із навчання творчого письма, які сьогодні так поширені на Заході, зовсім не нова для нас. Майстри слова завжди були зацікавленими у тому, щоб вміння розуміти й аналізувати літературу було не лише справою обраних. Потребу читати, щоб живити уяву, збагачувати мовлення, відстежувати роботу письменників, аналізувати методи, які вони використовують для розробки персонажів, композиції, сюжету — стало повсякденною справою журналістів, видавців, редакторів у вихованні читача. Адже успіх книги залежить не тільки від майстерності письменника, але від досвіду редактора, який має стати читачем-довіреною особою (роху reader). А для цього не досить знати «регламент», методику аналізу, мову та розуміти стиль автора — читач є остаточним суддею, його варто вивчати, він не завжди хоче «чистого письма» [21, с. 10]. Зрозуміло, що існують різні вимоги до форми та змісту творів для масового читача, для продажу їх елітарних творів, а й також різняться поставленими завдання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дарем П. Дж. Слова на вітрі: історія ідей комунікацій / П. Дж. Дарем ; пер. з англ. А. Іщенка. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2004. — 276 с.
2. Greco A. N. The book publishing industry / A. N. Greco. — Routledge, 2005. — 385 p.
3. Мильчин А. Методика редактирования текста / А. Мильчин. — Изд. 3-е, перераб. и доп. — М. : Логос, 2005. — 524 с.
4. Листвуання Михайла Грушевського. Т. III. / упор. Г. Бурлака, Н. Лисенко ; ред. Л. Винар. — К.; Нью-Йорк : УІТ, 2006. — 718 с.
5. Пеленский Є. Ю. Слово про критику / Є. Ю. Пеленский // Krakivs'ki visti. — 1943. — № 127. — С. 3–4 ; № 128. — С. 3.
6. Листвуання Івана Франка та Михайла Драгоманова / Ред. кол. : І. Вакарчук, Я. Ісаєвич (співголови) та ін. — Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. — 560 с.
7. Гриневичева К. Зустріч з поетом: Спогади про Івана Франка / К. Гриневичева ; упоряд., вступ. стаття і прим. М. Гнатюка. — Львів : Каменяр, 1997. — 635 с.
8. Наш Прапор. — Львів, 1935. — 6. 01. — Ч. 2. — С. 14.
9. Кобилянська О. Битва : вибрані твори / О. Кобилянська . — К. : Дніпро, 1977. — 686 с.
10. Эко У. Шесть прогулок в литературных лесах / У. Эко. — СПб. : Симпозиум, 2002. — 288 с.
11. Greco A. The book publishing industry / A. Greco. — Routledge, 2005. — 385 p.
12. Наш Прапор. — Львів, 1935. — 28.04. — Ч. 33. — С. 14.
13. Rittenberg A. Your first novel / A. Rittenberg, L. Whitcomb. — Cincinnati : Writer's Digest Books, 2006. — 300 p.
14. Bell J. The Art of War for Writers / J. Bell. — Cincinnati : Writer's Digest Books. — 2009. — 272 p.
15. Bates J. The Nighttime Novelist: Finish Your Novel in Your Spare Time / J. Bates. — Cincinnati : Writer's Digest Books, 2010. — 272 p.
16. Marshall E. The Marshall plan for novel writing / E. Marshall. — Cincinnati : Writer's Digest Books, 2001. — 240 p.
17. Brooks L. Story Engineering / L. Brooks. — Cincinnati : Writer's Digest Books, 2011. — 288 p.

18. Horn B. Copy-editing, with Exercises and Model Answers / B. Horn. — The Publishing Training Centre, 2008. — 435 p.
19. Gramlich Ch. A. Writing in Psychology: A Guidebook / Ch. A. Gramlich, Y. Du Bois Irvin, D. Hammer Elliott. — Wildside Press LLC, 2009. — 172 p.
20. McCormack Th. The Fiction Editor, the Novel, and the Novelist: A Book for Writers, Teachers, Publishers, and Anyone Else Devoted to Fiction / Th. McCormack. — Paul Dry Books, 2006. — 161 p.
21. LaRocque P. The Concise Guide to Copy Editing: Preparing Written Work for Readers / P. LaRocque. — Marion Street Press, Inc., 2003. — 160 p.

REFERENCES

1. Darem, P. (2004). Slova na vitri: istoriia idei komunikatsii. A. Ishchenko (Tr.). Kyiv: Vyd. dim «KM Akademiiia» (in Ukrainian).
2. Greco, A. N. (2005). The book publishing industry. Routledge (in English).
3. Mil'chin, A. (2005). Metodyka redaktyrovanyia teksta. Moscow: Logos (in Russian).
4. Lystuvannia Mykhaila Hrushevskoho. T. III (2006). Kyiv; New York: UIT (in Ukrainian).
5. Pelenskyi, Ie. Iu. (1943). Slovo pro krytyku. Krakiv's'ki visti, 17. 04 (127), 3–4 ; 18.04 (128), 3 (in Ukrainian).
6. I. Vakarchuk, Ia. Isaevych (Eds.). (2006). Lystuvannia Ivana Franka and Mykhaila Drahomanova. Lviv: Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka (in Ukrainian).
7. Hrynyvycheva, K. (1997). Zustrich z poetom: Spohady pro Ivana Franka. Lviv : Kameniar (in Ukrainian).
8. Nash Prapor (1935). Lviv, 2 (6. 01), 14.
9. Kobylanska, O. (1977). Bytva. Kiev: Dnipro (in Ukrainian).
10. Eko, U. (2002). Shest prohulok v literaturnyh lesah. Sankt-Peterburh: Sympozium (in Russian).
11. Greco, A. (2005). The book publishing industry. Routledge (in English).
12. Nash Prapor (1935). Lviv, (28.04) 33, 14 (in Ukrainian).
13. Rittenberg, A. & Whitcomb, L. (2006). Your first novel. Cincinnati: Writers Digest Books (in English).
14. Bell, J. (2009). The Art of War for Writers. Cincinnati: Writers Digest Books (in English).
15. Bates, J. (2010). The Nighttime Novelist: Finish Your Novel in Your Spare Time, Cincinnati: Writers Digest Books (in English).
16. Marshall, E. (2001). The Marshall plan for novel writing. Cincinnati: Writers Digest Books (in English).
17. Brooks, L. (2011). Story Engineering. Cincinnati: Writers Digest Books (in English).
18. Horn, B. (2008). Copy-editing, with Exercises and Model Answers. The Publishing Training Centre (in English).
19. Gramlich, Ch. A., Du Bois Irvin, Y. & Hammer Elliott, D. (2009). Writing in Psychology: A Guidebook. Wildside Press LLC (in English).
20. McCormack, Th. (2006). The Fiction Editor, the Novel, and the Novelist: A Book for Writers, Teachers, Publishers, and Anyone Else Devoted to Fiction. Paul Dry Books (in English).
21. LaRocque, P. (2003). The Concise Guide to Copy Editing: Preparing Written Work for Readers. Marion Street Press Inc (in English).

QUALITY OF THE LITERARY WORK: BETWEEN LITERARY-CRITICAL ANALYSIS AND EDITORIAL EVALUATION

I. I. Kapral

*Ukrainian Academy of Printing,
19, Pid Holoskom St., Lviv, 79020, Ukraine
ira_kapral@yahoo.com*

The article deals with the principles of analysis of literary works and literary-critical relationship and editorial evaluation. Cultural and educational mission of an editor, a critic and a publisher was made on historical publications of the 1920-1930's. The author attempted to draw parallels between modern Western guide of creative writing and Ukrainian experience of the first third of the twentieth century. The principles of editorial work of literary texts has also been analyzed.

Keywords: *author, literary work, evaluation criteria, literary-critical analysis, publication, editor, author.*

Стаття надійшла до редакції 04.07.2016.

Received 04.07.2016.